

αυτοῦ. Ὁ Βρετανὸς πρόξενος προσέφερε τὴν μεσιτείαν του· ἀλλ' ὁ Βουρμὸντ ἀπέβαλεν αὐτὴν ἀποτόμως. Ὁ ἀγγελοφόρος ἀνεχώρησε μετ' οὐ πολὺ δὲ ἤλθον δύο ἄλλοι, καὶ εἶπον ὅτι ἡ φράσις «Νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὴν διακρίσιν τοῦ στρατηγού» ἤθελεν ἐννοηθῆν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ὡς συνώνυμος μετὴν θυσίαν τῶν προσώπων, τῶν οἰκογενειῶν, καὶ τῆς περιουσίας των, καὶ μετὴν ἰδέαν ταύτην ἤθελον προτιμῆσαι τὸν θάνατον μᾶλλον τῆς ὑποταγῆς, καὶ ὅτι τὸ Ἀλγέριον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πλοῦτη ἤθελον συναπολεσθῆ μετ' αὐτῶν. Ἡ ἀπόφασις αὕτη παρεκίνησε τὸν Βουρμὸντ νὰ μεταστοχασθῆ τὴν αἴτησίν του· ἔκαμε δὲ τὴν ἐπομένην προσφορὰν—ὅτι, ἂν τὸ Ἀλγέριον καὶ ὅλα τὰ φρούρια τοῦ παρεδίδοντο εἰς αὐτὸν ἀμέσως, ἤθελε χαρίσασθαι εἰς τὸν Δέην τὴν ζωὴν, τὴν ἐλευθερίαν, καὶ τὴν μερικὴν ἰδιοκτησίαν του, μετὴν ἀδειαν ν' ἀποσυρθῆ μετὰ τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς κινητῆς περιουσίας του ὅπουδ' ἕποτε ἤθελε κρίνειν εὐλογον—τὴν αὐτὴν προσφορὰν ἔκαμεν εἰς ὅλους τοὺς Τούρκους στρατιώτας—εἰς ὅλους δὲ ὅσοι ἤθελον ἀπομείνειν ἐγγυᾶτο τὴν ἐλευθερίαν ἀσκήσιν τῆς θρησκείας των, καὶ ὅτι αἱ οἰκογένειαι, ἡ ἰδιοκτησία, τὸ ἐμπόριον, καὶ ἡ βιομηχανία των ἤθελον μείνειν ἀπαραβίαστα.

Τὴν προσφορὰν ταύτην, μετὰ τινα δισταγμὸν, καὶ τινὰς ταραχώδεις συζητήσεις εἰς τὸ Διβάνιον, ἐδέχθησαν αἱ Ἀλγερίνοι· καὶ παρέδωκαν τὴν πόλιν εἰς τοὺς Γάλλους εἰς τὰς 10 ὥρας τὴν ἐφεξῆς πρωΐαν, κατὰ τὴν 8ην Ἰουλίου.
*Ἔπεται συνέχεια.

Η ΒΛΑΧΟΒΟΓΔΑΝΙΑ. Ἀριθ. 2.

ΠΡὸς ἐντελεστέραν κατάληψιν τῆς σημερινῆς καταστάσεως τῶν ἀξιολόγων τούτων χωρῶν, θέλομεν ἀναφέρειν ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς ἀρχαίας ἱστορίας των.

Ὀλόκληρος ἡ εὐμεγέθης περιοχὴ, ἡ κειμένη μετὰ τὸ ποταμὸν Τύρα ἐξ ἑνὸς μέρους, καὶ τοῦ κάτω Δανουβίου, τῆς Οὐγγαρίας καὶ Τρανσυλβανίας ἐκ τοῦ ἄλλου, ἐκαλεῖτό ποτε τὸ βασιλεῖον τῆς Δακίας. Ὅτε δὲ τὸ βασιλεῖον τοῦτο κατεκτήθη ὑπὸ τοῦ Γραινανοῦ, ἐθεμελιώθησαν ἐν αὐτῷ Ῥωμαϊκαὶ ἀποικίαι, καὶ ἐξημερώθησαν ὅπως οὖν αἱ βαρβαρικαὶ φυλαί. Καὶ σημειωτέον ἐν παρόδῳ ὅτι μέχρι τῆς σήμερον οἱ Βλάχοι οὐ μόνον λαμβάνουσι τὸνομα Ῥωμαῖοι, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἔθνοςημά των εἰκονίζουσι τὸν αἰτὸν, καὶ παριστῶσιν εἰς τὴν γλῶσσαν, τοὺς ἀγῶνας, τὰ ἔθιμά των, κλπ., ἀναμφίβολα σημεῖα τῆς ἐκ Ῥωμαίων καταγωγῆς. Ὅτε παρήκμαζεν ἡ Ῥωμαϊκὴ αὐτοκρατορία, κατέδραμον ἐκ διαδοχῆς τὴν Δακίαν οἱ Γότθοι, Οὐννοι, Τάρταροι, καὶ ἄλλοι βάρβαροι· ἀπὸ τῆς ἐβδόμης μέχρι τῆς ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος κατεῖχον αὐτὴν οἱ Σλαῦοι καὶ οἱ Βούλγαροι. Τὴν δεκάτην τρίτην ἑκατονταετηρίδα αἱ διαδοχικαὶ εἰσβολαὶ τῶν Σκυθῶν, καὶ τῶν Ταρτάρων ὑπὸ τὸν Γιγίσι Χάν, εἶχον ἤδη ἀποδιώξει τοὺς πλείστους τῶν

ἀρχαίων κατοίκων τῆς Δακίας, καὶ τὸ βασιλεῖον τότε διηρέθη εἰς δύο ἡγεμονίας, γνωστάς ὑπὸ τὰ ὀνόματα Βλαχία καὶ Μολδαυία. Ἀλλὰ μολονότι διεχωρίσθησαν, ἀμφοτέραι ὅμως διεφύλαξαν, μετὰ μικρὰν ἀλλοίωσιν, τὸ αὐτὸ πολίτευμα, τὴν αὐτὴν θρησκείαν καὶ γλῶσσαν, καὶ ποτὲ ἔκτοτε μέχρι τῆς σήμερον δὲν ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλας, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας, ἐβάδισαν γενικῶς τὴν αὐτὴν ὁδὸν, καὶ μετέσχον τῆς αὐτῆς τύχης, εἰς τὰς σημαντικωτέρας ἐποχὰς τῆς ἱστορίας των. Ἡ ἔνωσις καθίστανεν αὐτὰς ἰσχυράς, καὶ ἡ συμμαχία των ἐποθεῖτο ὑπὸ τῶν βασιλέων τῆς Οὐγγαρίας καὶ Πολονίας· διὰ τῆς οὕτω δὲ λαμβανομένης βοήθειας ἐξηκολούθουν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον νὰ διατηρῶσι τὸν χαρακτῆρά των ὡς ἀνεξάρτητοι πολιτεῖαι μέχρι σχεδὸν τοῦ τέλους τῆς δεκάτης τετάρτης ἑκατονταετηρίδος, ὅποτε ὁ Βαϊαζέτης ἠνάγκασε τὴν Βλαχίαν νὰ γένῃ φόρου ὑποτελής. Μίαν σχεδὸν ἑκατονταετηρίδα ἡ Βλαχία, ποτὲ μὲν μόνη, ποτὲ δὲ ὑπὸ τῶν Οὐγγρων βοηθουμένη, ἐπροσπάθει, ἀλλ' εἰς μάτην, ν' ἀποτινάξῃ τὸν Τουργικὸν ζυγόν.

Περὶ τὸ 1520, ὁ Μωάμεθ Β', ἀποδιώξας τὸν Βοῦβόδαν ἤτοι ἡγεμόνα τῆς Βλαχίας, ἐπέβαλε νέον κυβερνήτην εἰς τοὺς κατοίκους τῆς, μετὸν τίτλον Πασσᾶ, καὶ διεπραγματεύθη ἐπομένως συνθήκην μετ' αὐτοῦ, ἣτις ἔκτοτε ὑπῆρξεν ἡ βᾶσις τῆς διοικήσεως ἀμφοτέρων τῶν ἡγεμονιῶν. Παρεχωρήθη εἰς τοὺς Βλάχους ν' ἀπολαύωσιν ἀνενοχλήτως τὴν θρησκείαν των, καὶ νὰ ἔχωσι τὸ ἴδιόν των πολίτευμα καὶ τὰ ἴδια των καθεστῶτα· ἔλαβον τὸ ἐλεύθερον νὰ κάμνωσιν εἰρήνην ἢ πόλεμον μετὰ οἰανδ' ἕποτε δυνάμιν, ἣτις δὲν εὐρίσκετο εἰς πραγματικὰς ἐχθροπραξίας μετὴν Πόρταν· Μωαμεθανικοὶ ναοὶ συνεφωνήθη νὰ μὴ οἰκοδομῶνται εἰς τὴν ἡγεμονίαν, καὶ ἂν ἐντόπιός τις ἤθελεν ἀπαρνηθῆ τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν, καὶ ἀσπασθῆ τὸν Μωαμεθανισμόν, τὰ κτήματά του νὰ δημεύωνται, καὶ νὰ χάνῃ τὰ κληρονομικά του δικαιώματα. Ἐξ ἄλλου μέρους, οἱ Βλάχοι ὤφειλον νὰ πληρῶνωσιν ἐτήσιον φόρον εἰς τὴν Πόρταν, καὶ νὰ πωλῶσιν εἰς αὐτὴν, ὡσάκις τὸ ἀπῆται, τὰ περιπλέον προϊόντα τῆς γῆς των. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἄρθρον φαίνεται ὅτι ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν ἄλθριον καταδυναστείαν, ἣτις τοσοῦτον χρόνον μετέπειτα ἠρῆμονε τὰς ἡγεμονίας. Τὸ 1536, θέλουσα ἡ Μολδαυία ν' ἀποφύγῃ τὸ μεγαλῆτερον δεινὸν τοῦ νὰ καθυποταχθῆ διὰ βιαίας κατακτήσεως, ἔλαβεν ὡς πρὸς τὴν Πόρταν τὴν αὐτὴν θέσιν ὡς ἡ Βλαχία. Ἐκτοτε δὲ ἡ Τουργικὴ ἐπιβρῆ ἐξετείνετο μετὰ τὸσαύτην ταχύτητα, ὥστε τὸ 1544 μέρος τῆς περιοχῆς τῆς Βλαχίας παρεχωρήθη εἰς τὸν Σουλτάνον, ὅστις ἀνήγειρε τότε ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Δανουβίου τὰ φρούρια τῆς

Ιβραίλας, Γιουργέβου, και Τούρνου, και ἔθηκε φρουράς ἐν ἐκάστῳ. Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα τὸ 1593, ὅποτε ὁ Βουβόδας Μιχαὴλ ἀπεφάσισε ν' ἀποτινάξῃ τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν. Ὑποστηριζόμενος δὲ ὑπὸ τινων συμμάχων προσκτηθέντων μετὰ ἐπιμελῆ ζήτησιν, ἐδίωξε τοὺς Τούρκους ἀπὸ τὰ φρούρια τοῦ Δανουβίου, και ἀντίστατο εἰς αὐτοὺς ἐπιτυχῶς μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ὁ Μωάμεθ Γ', ἐπὶ κεφαλῆς ἔτι κραταιοῦ στρατεύματος, ἠναγκάσθη, μετὰ πολυχρόνιον πόλεμον, νὰ παραιτήσῃ τὰς ἀξιώσεις του. Ἀλλ' ἀποθανόντος τοῦ Μιχαὴλ, ἐπανῆλθον ταχέως τὰ πράγματα εἰς τὴν προτέραν θέσιν των· σύγχυσις και διχόνοιοι ἐπεκράτησαν εἰς τὰς βουλὰς τοῦ κλήρου και τῶν εὐγενῶν, και οὕτως ἠδυνήθη ὁ Σουλτάνος και τὴν ἐξουσίαν του πάλιν νὰ κρατῆν, και νὰ τιμωρήσῃ τοὺς κατοίκους, μὴ συγχωρῶν πλέον εἰς αὐτοὺς νὰ ἐκλέγῃσι τὸν ἠγεμόνα ἢ Βουβόδαν των.

Τὸ 1710 ὁ Μέγας Πέτρος ἐξεστράτευσεν εἰς τὴν Μολδαυίαν ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ κυριεύσῃ αὐτήν, ἴσως δὲ προσέτι και τὴν Βλαχίαν, ἀλλ' ἀπέτυχε· και αὐτὸς δὲ ὁ μονάρχης ἐσώθη μόνον διὰ τῆς ἐπιδεξιότητος τῆς συζύγου του Αἰκατερίνης, ἧτις διὰ δώρων κατέπεισε τὸν Μέγαν Βεζύρην εἰς ἀναχωρῆν ὄπλων. Τὸ προσεχὲς ἔτος ὁ Σουλτάνος Ἀχμέτ, ἐπὶ λόγῳ ὅτι οἱ ἠγεμόνες τῆς Μολδαυίας και Βλαχίας εἶχον εὐκολύνει τὴν νεωστὶ γενομένην ἀπόπειραν τοῦ Μεγάλου Πέτρου, καθήρσεν ἀμφοτέρους, κατήργησεν ὀριστικῶς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν τοὺς μέλλοντας Βουβόδας, και συνενώσας τὰς δύο χώρας, ἔστειλεν ὡς διοικητὴν τῶν ἠγεμονιῶν ἄρχοντα ὑφ' ἑαυτοῦ ἐκλεγμένον ἐκ τῶν Γραικῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἵτινες διὰ πολυετῶν σχέσεων πρὸς τὴν αὐτὴν καθίσταντο ἀρμοδιώτατοι εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ θελήματος του. Ὁ Νικόλαος Μαυροκορδάτος ἐστάλθη πρῶτος νὰ διοικήσῃ τὰς ἠγεμονίας μετὰ τὴν ἑνωσίν των. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δὲ ταύτης καθυπεβλήθησαν αἱ χῶραι αὗται εἰς παντοειδῆς καταδυναστείας· διότι πασίγνωστον εἶναι ὅτι οἱ Βουβόδοι ἢ Ὀσποδάροι, ὡς ἀπὸ τοῦ νῦν ἐκαλοῦντο, δὲν ἐκυβέρνων πατρικῷ τῷ τρόπῳ. Ἐπὶ τοῦ μεταξύ Τουρκίας και Ῥωσσίας πολέμου εἰς τὰ 1770 μέχρι τοῦ 1774, και πάλιν εἰς τὸ 1789 κατὰ τὴν ἐκρηξίν τῆς πολιτικῆς μεταβολῆς τῶν Γάλλων, και ἀπὸ τοῦ 1806 μέχρι τοῦ 1812, ἐνῶ ὁ Ναπολέων ἦτον εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς δυνάμεώς του, και ἡ Τουρκία ἐφάνετο διατεθειμένη νὰ συμμαχήσῃ μετ' αὐτοῦ, ἢ Ῥωσσία κατεῖχε τὰς ἠγεμονίας μετὰ τοὺς στρατοὺς αὐτῆς· ὅποιαδήποτε δὲ και ἀνῆσαν τὰ περὶ αὐτῶν σχέδιά της, ἀδίκον ἤθελεν εἶσθαι ν' ἀρνηθῶμεν ὅτι ἔκαμεν ὑπὲρ αὐτῶν ὠφελίμους συνθήκας μετὰ τῆς Τουρκίας, και τὰς εὐηργέτησε τὰ μέγιστα· ἀλλ' ἡ ἀξιολογώτερα τῶν εὐεργεσιῶν τούτων ἔγεινεν οὐ πρὸ πολλοῦ.

Ὅτε τὸ 1821 ἐξέσπασεν ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις, οἱ κάτοικοι τῶν ἠγεμονιῶν, βεβαρυμένοι ἀπὸ τὰς καταχρήσεις, ἠγωνίσθησαν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας· ἀλλ' ἀπέτυχον ἐλεεινῶς· ἀμφοτέρας δὲ τὰς χώρας κατέσχον τὰ Τουρκικὰ και μετέπειτα τὰ Ῥωσικὰ στρατεύματα, και κατέφερον αὐτὰς εἰς δεινὴν θέσιν. Ματαίως ἤθελε τις ζητῆσαι, λέγει Ἄγγλος περιηγητῆς, νὰ εἰκονίσῃ τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τῶν ἠγεμονιῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην· εἰς τινες τόπους οἱ ἄθλιοι χωρικοὶ ἠναγκάζοντο νὰ τρώγῃσι ἀγρίας βοτάνας, τοὺς φλοιοὺς τῶν δένδρων, και παρομοίας μὴ θρεπτικὰς ὕλας. Ποσότητα γεννημάτων, σταλθεῖσαν πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν φιλανθρώπων κατοίκων τῶν γειτονικῶν Αὐστριακῶν ἐπαρχιῶν, συνέλαβον οἱ Ῥῶσοι στρατιῶται ἀφοῦ διέβη τὰ σύνορα. Ὀλόκληρος ἡ χώρα κατεστράφη, και ὁ πληθυσμὸς ἠλαττώθη εἰς ἐν τεταρτημόριον τοῦ προτέρου ἀριθμοῦ. Ἡ ἐλεεινὴ αὕτη τῶν πραγμάτων κατάστασις ἔλαβε τέλος τὸ 1829 διὰ τῆς ἐν Ἀδριανουπόλει συνθήκης, καθ' ἣν ἀποκατέστη εἰς ἐλάστην ἠγεμονίαν τὸ προνόμιον τοῦ ἐκλέγειν τὸν ἄρχοντά της, και συνεκροτήθη κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα συνιστάμενον ἐκ τινος ἀριθμοῦ γερουσιαστῶν, οἵτινες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν τὸν ἄρχοντα, και ἐξετάζειν τὰς πράξεις τῆς κυβερνήσεώς του· ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐμπορίου, ἡ ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως, και ἡ εὐθύνη τῶν ὑπουργῶν ἐξησφαλίσθησαν· ὑγειονομία και λοιμοκαθαρτήρια καθιδρύθησαν, ὁ στρατὸς ὀργανίσθη κατ' Εὐρωπαϊκὸν τρόπον, και πολιτικὰ και ἐγκληματικὰ δικαστήρια ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν. Ἀπὸ τῆς συνθήκης λοιπὸν αὐτῆς, ἧτις πρῶτον ἐξετελέσθη τὸ 1832, χρονολογεῖται ἡ ἀναγέννησις τῆς Βλαχίας και Μολδαυίας. Πνεῦμα ἐθνισμοῦ και βιομηχανίας ἀνεπτύχθη ἔκτοτε μεταξύ τῶν κατοίκων· ξένοι, ἐρκελυθέντες ἐκ τῶν συνορευουσῶν ἐπαρχιῶν ὑπὸ τῆς μεγάλης καρποφορίας τοῦ χώματος και τῆς ἐπιθυμίας τοῦ ζῆν ὑπὸ κυβέρνησιν τόσον χρηστὰς ἐλπίδας περὶ τοῦ μέλλοντος παρέχουσαν, ἐπολιτογραφήθησαν, και ἠγόρασαν γῆν, ἧτις ὡς ἐκ τούτου και ἐτιμήθη πολὺ μᾶλλον· ἔμποροι και ἐργοστασιάρχαι πολλαχόθεν τῆς Εὐρώπης ἤρχισαν τὴν ἀνέγερσιν τῶν διαφορῶν οἰκοδομῶν τῶν διὰ τὰς ἐμπορικὰς των κερδοσκοπίας ἀπαιτουμένων, και γενικῶς ὑπάρχουσι λόγος ἀποχρῶντες ὥστε νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι αἱ ἠγεμονίαὶ εἰσηλθον εἰς εὐδαιμονέστερον στάδιον.

ΤΑ ἐκ τῆς Μεγάλης Βρετανίας και Ἰρλανδίας ἐξαχθέντα χειροτεχνήματα και προϊόντα, τὸ 1810, ἦσαν τῆς ἀξίας 10,706,430 Λιτρῶν Στερλινῶν· ἐκ τούτων εἰς μὲν τὰς παλαιὰς χώρας ἐστάλθησαν 22,026,341 Λ. Σ., εἰς δὲ τὰς Ἀγγλικὰς και ἄλλας Εὐρωπαϊκὰς ἀποικίας, συμπεριλαμβανομένων και τῶν ἀνεξαρτήτων ἀποικίων, 28,680,089 Λ. Σ.